

JORDI ROVIRA

Barcelona | 20/09/2015 18:56

Les línies mestres de la hipotètica coalició, exposades en informes confidencials d'UDC, es van explicitar per primer cop el 1996 durant una reunió no oficial amb alts càrrecs democratacristians A mitjans dels anys 90, Josep A. Duran i Lleida va plantejar a dirigents d'Unió la possibilitat de convertir el partit en la marca blanca del PP a Catalunya. Vint anys després, mentre el líder d'UDC busca vots per al 27-S assegurant que són dipositaris del "gran patrimoni del catalanisme polític" de CiU, ex alts càrrecs de la formació democratacristiana parlen per primer cop d'aquell intent de desvincular-se de Convergència per aliar-se amb els populars.

Molts d'ells van conèixer les intencions de Duran un matí calorós d'estiu del 1996, pocs mesos després de la victòria del PP a les generals, quan va convocar una quinzena de persones (el nucli dur del comitè de govern i els dirigents territorials) a una reunió. En lloc de trobar-se a Barcelona, a la seu del carrer València, van fer-ho lluny de mirades curioses i focus mediàtics, en una sala de l'Hotel Melià Sitges, on el partit es reunia a vegades i on fins i tot va fer-hi algun congrés.

"Era una reunió no oficial, discreta, en petit comitè, per tractar un tema únic", recorda Pere Meroño, ex-assessor d'Unió i un dels assistents. En aquella sala de la planta baixa de l'hotel hi havia, al voltant d'una taula rectangular, dirigents com Josep Sánchez Llibre, Domènec Sesnilo, Ramon Espadaler, Ignasi Farreres, Enric Millo, Jordi Casas, Eugeni Pérez Moreno i Vicenç Gavaldà, entre d'altres. La majoria desconeixien el motiu de la cita.

La reunió va començar amb una anàlisi de Meroño -assegut, amb Duran, a un extrem de la taula- sobre la situació política catalana que incidia en la possibilitat d'aliar-se amb el PP. Allò implicava trencar amb CDC per ocupar l'espai dels populars a canvi que aquests es retiressin de Catalunya. El finançament vindria de Madrid, i Unió tindria consell nacional propi. Aquests eren els grans eixos del pacte.

L'acord era similar al pacte que Aznar havia signat el 1991 amb Unió del Poble Navarrès (UPN), que va suposar la desaparició del PP a Navarra i la presència d'UPN a les institucions nacionals a través dels populars. Una aliança que emulava la dels democratacristians de la CSU i la CDU a Baviera.

La proposta de fer una cosa similar a Catalunya va sorprendre els reunits a Sitges. "Ningú s'ho esperava", recorda Millo. "El partit defensava el model confederal i, de sobte, ens deien allò", explica Gavaldà. "La majoria van quedar absolutament en estat de xoc", afegeix un altre dels assistents, que prefereix mantenir-se en l'anonimat.

Domènec Sesnilo, d'entrada, s'hi va posicionar en contra. "Amb mi no hi compteu", va dir. "Amb tu no hi comptàvem", li va etzibar Duran. Ningú més va discrepar. "L'ambient era tens i hi havia por de portar la contrària a en Duran", admet Gavaldà. La reunió va durar unes tres hores, durant les quals els assistents van fer reflexions sobre l'assumpte mentre el líder d'UDC s'hi

posicionava a favor, relativitzant el sentiment catalanista. “Ell no ha cregut mai en el nacionalisme”, afegeix un dels presents a la reunió. “Jo vaig veure la primera senyera als divuit anys”, els va dir Duran. La majoria de les crítiques a la proposta es van donar després en converses privades. Espadaler, per exemple -tal com recorden alguns assistents-, es va mostrar preocupat per la reacció contrària dels militants, tot i que no ho va expressar en la reunió.

Informes confidencials

Els pocs dirigents que no es van sorprendre d'aquella atrevida proposta era el nucli dur del comitè de govern -unes cinc o sis persones-, que entre el novembre del 1995 i l'estiu del 1996 havien anat rebent informes confidencials de Meroño sobre les bases de la hipotètica coalició amb el PP, que tindria lloc poc abans de les legislatives espanyoles del 2000. Tenien quatre anys per preparar el terreny. En realitat, el que Meroño va llegir a Sitges era una versió, amb retocs, d'aquells informes. Uns documents que tenien el vistiplau del líder d'Unió, que els feia arribar al seu cercle més pròxim. “Aquells informes eren un reflex de les intencions d'en Duran”, assegura Gavaldà.

L'idil·li Duran-Aznar

L'interès de Duran per aquella aliança es va gestar l'estiu del 1995, quan ell i Aznar -llavors cap de l'oposició- van reforçar la seva sintonia personal amb una sèrie de trobades. Una nit d'agost van sopar amb les respectives famílies a la casa que Duran té a la Costa Brava i l'endemà es van entaular a El Bulli. Un ex-col·laborador recorda com, després d'aquells sopars, Duran “deia meravelles de l'Aznar: es va enamorar del personatge”.

El 8 de juny del 1996, un any després d'aquelles trobades estiuenques i poc abans de la reunió de Sitges, es van trobar de nou, aquest cop a la Moncloa i amb Aznar ja com a president. En un moment que estaven reunits a soles, dos alts càrrecs d'Unió que s'esperaven en una sala de la residència presidencial recorden com, de sobte, va aparèixer Miguel Ángel Rodríguez -flamant portaveu del govern espanyol- i que enmig de la conversa els va admetre, per sorpresa seva, i pensant que n'estaven al corrent, que Aznar i Duran ja tenien lligada la coalició. “Els nostres ‘señoritos’ ja ho tenen tot acordat”, va dir-los.

Vint anys després, un Rodríguez retirat de la política activa diu que no és conscient d'aquells fets. “No recordo aquella conversa ni haver-ho dit, però tampoc puc negar que ho hagués fet”. Admet, però, que “sempre es va pensar que Unió podia ser el PP de Catalunya”: “En el seu moment es va plantejar, però dubto que les converses amb Duran fossin gaire avançades”. Rodríguez limita qualsevol negociació a converses entre els dos líders: “No vaig participar en cap reunió del partit per abordar aquest assumpte”.

Finalment, aquell intent va ser avortat per les pressions d'alts càrrecs d'Unió -els més sobiranistes- i també, segons altres fonts, per la pressió de Jordi Pujol, que n'hauria estat advertit després que assistents a la reunió de Sitges fessin arribar les intencions de Duran a dirigents de CDC. Amb el pas del temps, però, aquella idea ha anat sorgint de nou. L'agost del 2004, Josep Piqué, líder del PP

a Catalunya, va afirmar que “algunes veus” d’Unió eren favorables a una coalició. Ràpidament, el secretari d’organització d’UDC, Josep Pelegrí, ho va desmentir “rotundament”: “Cap òrgan del partit ha debatut aquesta qüestió”.

En realitat, si hi va haver un moment en què aquell escenari podria haver sigut possible va ser el llunyà estiu del 1996, amb la figura emergent d’Aznar i les relacions entre CDC i Unió carregades de retrets. “És l’únic cop que hi ha hagut converses reals”, admet Gavaldà. “Es donaven moltes condicions que ho feien bastant probable”, afegeix Millo. “Allò va ser molt fort i explica moltes coses que han passat després”, reconeix un antic alt càrrec.

Dues dècades després, Pere Meroño, autor d’aquells polèmics informes i que va deixar el partit el 1999, creu que “vist amb perspectiva hauria sigut un error perquè el PP no s’hauria deixat domesticar”. Per la seva banda, Aznar no en parla a les memòries. En les més de 300 pàgines del primer volum -que arriba fins al tombant de segle- tan sols cita un sol cop Duran i Lleida quan es refereix al pacte del Majestic.

Avui, els que van boicotejar aquells plans estan relegats fora del partit, l’aliança amb CDC s’ha trencat després de 37 anys i el sector sobiranista ha marxat d’Unió enmig del procés independentista. Per tot això, Enric Millo, que el 2003 va deixar Unió per ingressar al PP, no descarta que aquelles antigues negociacions frustrades es repeteixin a mitjà termini. “Després del 27-S el mapa polític català canviarà molt i es podran donar aliances que marquin una etapa diferent. A partir del 28-S aquesta coalició pot tenir molt sentit”.